

Raadsvergadering	28 november 2023
Volgnummer	69-2023
Onderwerp	Nota Onderwijsachterstandenbeleid 2024-2027
Domeinvergadering	Sociaal
Programmanummer	4 Onderwijs
Registratienummer	2023.03751
Collegevergadering	12 september 2023
Portefeuillehouder	Wethouder Pas
Afdeling	Beleid Jeugd en Onderwijs
Behandelend ambtenaar	MJPL Nicolaes Telefoonnummer: 043-350 5141 Marjolein.Nicolaes@maastricht.nl
Bijlagen	bijlage 1 Raadsbesluit bijlage 2 Evaluatie Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 bijlage 3 Nota Onderwijsachterstandenbeleid 2024-2027

AAN DE GEMEENTERAAD

Samenvatting

Gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (verder GOAB) is erop gericht om onderwijskansen van kinderen te vergroten. Het is een wettelijk taak. Dit kan door zo vroeg mogelijk te signaleren, te voorkomen en terug te dringen. Dit doen we als gemeente niet alleen, maar samen met de educatieve en maatschappelijke partners. Het onderwijsachterstandenbeleid draagt bij aan de sociale visie 2040 waarin kansengelijkheid een speerpunt is. Ter voorbereiding op de nieuwe beleidsperiode, heeft er in 2023 een onafhankelijke evaluatie plaatsgevonden door adviesbureau Sardes over de beleidsperiode 2019-2022. Met instemming van voorliggende nieuwe nota Onderwijsachterstandenbeleid 2024-2027 wordt invulling gegeven aan de wettelijke verplichting.

Beslispunten

1. In te stemmen met de nota Onderwijsachterstandenbeleid 2024-2027.
2. Conform aangenomen amendement 2023.04941 -Amendement_PvdA_-
_Geen_plafond_aan_VVE-indicaties:

In de Nota Onderwijsachterstandenbeleid 2024-2027 (en gerelateerde bijlagen) alle verwijzingen naar de maatregel om het aantal indicaties vve-doelgroep komende beleidsperiode terugbrengen naar 300, te schrappen.

3. Conform aangenomen amendement 2023.04943- Amendement_PvdA_-
_Geen_wijzigingen_in_gratis_uren_per_1-1-2024:

Op pagina 19 van de Nota Onderwijsachterstandenbeleid 2024-2027 de voorgenomen maatregel:

“De inkomensafhankelijke ouderbijdrage wijzigen van 10 uur gratis naar 8 uur gratis voor alle ouders [...] Dit geldt voor ouders met nieuwe peuters vanaf 1 januari 2024 (dus niet voor bestaande klanten)”

te wijzigen in:

“Per januari 2025 voor alle klanten de inkomensafhankelijke ouderbijdrage te wijzigen van 10 uur per week naar 8 uur per week. Deze ouderbijdrage is afhankelijk van de hoogte van het bruto jaarinkomen. Voor de door het consultatiebureau geïndiceerde peuters zijn de extra 8 uur per week (voorheen 10) volledig voor rekening van de gemeente Maastricht.”

en de (gevolgen van) de invoering van deze wijziging samen met de partners van kinderopvangorganisaties goed in kaart te brengen en kinderopvangorganisaties te brengen en kinderopvangorganisaties te ondersteunen bij de invoering van deze wijziging en de communicatie hierover richting klanten en personeel.

1. Aanleiding, bevoegdheden en context.

Op lokaal niveau hebben gemeenten en onderwijs voor GOAB een wettelijke taak. Hiertoe ontvangt de gemeente Maastricht reeds vanaf 2019 een geormerkt rijksbudget voor. Doel van voor- en vroegschoolse educatie (verder VVE) is om kinderen met een (mogelijke) achterstand beter voor te bereiden op de basisschool en ervoor te zorgen dat kleuters zonder (taal)achterstand naar groep 3

kunnen. Voorschoolse educatie is bedoeld voor doelgroeppeuters op de kinderopvang. Vroegschoolse educatie is bedoeld voor doelgroepkleuters uit groep 1 en 2 van de basisschool. Tevens komt in het onderwijsachterstandenbeleid de doorgaande lijn, ouderbetrokkenheid, kinderen met meer ondersteuningsbehoefte en sociaal medische indicatie (SMI) aan de orde. De beleidsperiode 2019-2022 is afgelopen en er heeft een onafhankelijke evaluatie plaatsgevonden door adviesbureau Sardes. Uit de evaluatie zijn de bouwstenen ontstaan voor de nieuwe beleidsperiode. Via het onderwijsachterstandenbeleid wordt meegebouwd en uitwerking gegeven aan de sociale visie 2024 van de gemeente Maastricht waarin kansengelijkheid een speerpunt is en de focus op jeugdigen wordt gelegd. De uitvoering wordt daarna geactualiseerd in de huidige verordening kindgebonden subsidie Voorschoolse educatie en de Verordening Subsidie VVE-TPO Taalactiviteiten Primair Onderwijs (TPO). Het tarievenblad wordt jaarlijks opnieuw geactualiseerd door het college van Burgemeester en Wethouders.

2. Gewenste situatie.

Het uitgangspunt voor de nieuwe beleidsperiode is om een inhoudelijk en financieel gezond OAB-beleid neer te zetten dat een samenhangend en betaalbaar integraal beleid vormt voor Maastrichtse kinderen met als doel iedereen zoveel mogelijk een gelijke start te geven aan hun onderwijstijd. Uit de evaluatie over de beleidsperiode 2019-2022 kwam naar voren dat in de gemeente Maastricht er een kwalitatief hoog niveau van gesubsidieerde peuteropvang staat, dat we willen voortzetten en waar nodig actualiseren of bijstellen. Er is namelijk ook gebleken dat er kinderen een ve-indicatie krijgen die eigenlijk niet primair gebaat zijn bij een 'taalinjectie' maar dat óf het kind een andere ontwikkelingsvraag heeft óf dat de ouder een ondersteuningsbehoefte heeft. Daarom is het van belang om in de komende periode VVE-aanbod beschikbaar te hebben voor de kinderen die een 'taalinjectie' nodig hebben, sociaal medische indicatie beschikbaar te hebben voor ouders die tijdelijk ontlast moeten worden en gebouwd gaat worden aan inclusieve kinderopvang zodat kinderen die gebruik maken van kinderopvang met een andere ondersteuningsvraag dan VVE óók bij de kinderopvang terecht kunnen en adequaat ondersteund worden.

3. Argumenten.

Het is belangrijk dat ieder kind, ongeacht in welke omgeving hij of zij opgroeit, de kans krijgt zijn/haar talenten tot bloei te laten komen. Daarvoor moeten kinderen de kans krijgen om zich vanaf jonge leeftijd goed te ontwikkelen. De omgeving van een kind zou hierin nooit een belemmering mogen

zijn. Niet ieder kind heeft dezelfde uitgangspositie bij de start van de basisschool en dit kan een negatieve invloed hebben op de wijze waarop een kind de schoolperiode doorloopt. Met deze nota wordt verder gebouwd aan een actief beleid om onderwijsachterstanden te verkleinen en het streven om alle kinderen een gelijke uitgangspositie te verschaffen bij de start van de basisschool. Uit de eerdergenoemde evaluatie zijn veel goede zaken naar voren gekomen en die worden in stand gehouden. Tegelijkertijd moeten we voor de komende jaren een stabiele inhoudelijk en financiële basis creëren.

In maart 2020 is aan de gemeenteraad aangegeven dat op basis van de toen voorliggende prognoses een tekort zou ontstaan. Uit de evaluatie is gebleken dat de kosten vanaf 2021 zijn gaan stijgen en boven de beschikbare Rijksmiddelen uitkomen. De kosten zijn wel binnen het totale gemeentelijke budget voor onderwijsachterstanden gebleven dus aangevuld met de gemeentelijke eigen middelen. Voor de nieuwe beleidsperiode is bekeken welke maatregelen er, indien nodig, genomen kunnen worden. Adviesbureau Sardes heeft samen met de gemeente en alle betrokken partners een traject doorlopen om de maatregelen in kaart te brengen en in gezamenlijkheid te kijken naar de best passende maatregelen voor de komende beleidsperiode.

In onderstaande tabel treft u een overzicht van de beheersmaatregelen om te komen tot een financieel gezond onderwijsachterstandenbeleid.

Hanteren van de doelgroepdefinitie conform Centraal Bureau voor Statistiek (CBS) zonder lokale uitbreidingen vanaf uiterlijk 1 januari 2025 met als streven de indicaties terug te brengen naar 300 i.p.v. 485.	Voor bestaande klanten wijzigt niets. Dat betekent dat dit voor de financiën niet direct tot besparing leidt maar dat er een uitfasering is met een doorlooptijd van 2,5 jaar. Tegelijkertijd moet, samen met beleid jeugd, gebouwd worden aan inclusieve kinderopvang om ook die kinderen op andere ontwikkelingsvragen vroegtijdig te kunnen begeleiden.
De inkomensafhankelijke ouderbijdrage wijzigen van 10 uur gratis naar 8 uur gratis voor alle ouders.	Voor de eerste 8 uur per week betalen ouders een inkomensafhankelijke bijdrage. Deze is afhankelijk van de hoogte van het bruto

	jaarinkomen. Voor de door het consultatiebureau geïndiceerde peuters, zijn de extra 8 uur per week (voorheen 10) volledig voor rekening van de gemeente Maastricht. Dit geldt voor alle ouders met geïndiceerde peuters vanaf 1 januari 2025.
Vanaf 1 januari 2024 de extra financiering van 'zware' groepen wijzigen. In het nog huidige beleid vindt extra financiering plaats aan groepen die meer dan 20% doelgroepkinderen hebben. Dit is erg laag. Aansluitend bij andere gemeenten, de extra financiering aanpassen vanaf 60% doelgroep kinderen (verhouding 60%VVE/40%regulier).	In 2023 zijn 17 locaties met 20-59% doelgroepkinderen. Voor de 17 locaties die deze middelen zouden verliezen, gaat het in totaal om € 138.000.
De gemeente Maastricht hanteert, ten opzichte van andere gemeenten, een relatief hoog opslagtariaf van € 2,30 per uur (in vergelijking met andere omliggende gemeenten). Dit uurtarief geldt voor alle peuters op de VE-groep.	Het tarief wordt vooralsnog aangehouden. Begin 2024 starten met een kostprijsonderzoek om inzicht te krijgen in de opslag van de uurprijs. Afhankelijk van het kostprijsonderzoek, kunnen wijzigingen doorgevoerd worden na besluitvorming van het college van Burgemeester en Wethouders.

4. Alternatieven.

Het voeren van onderwijsachterstandenbeleid is wettelijk verankerd alsmede het aanbieden van 960 uur voor- en vroegschoolse educatie.

.

5. Financiën.

Voor de uitvoering van het onderwijsachterstandenbeleid 2024-2027 komen de beschikbare middelen uit verschillende posten, namelijk; de rijksbijdrage voor onderwijsachterstandenbeleid, de middelen in het gemeentefonds voor niet-doelgroep peuters van wie de ouders geen recht hebben

op kinderopvangtoeslag en inzet van eigen gemeentelijke inbreng ten behoeve van het onderwijsachterstandenbeleid (deze vallen onder de post 'overige middelen').

	2023	2024	2025	2026	2027
Rijksbijdrage	3.354.413	3.354.413	3.354.413	3.354.413	3.354.413
Overige middelen	445.072	445.072	445.072	445.072	445.072
Balanspost	265.000	-	-	-	-
Totaal	4.064.485	3.799.485	3.799.485	3.799.485	3.799.485
Prognose	4.064.485	3.799.485	3.799.485	3.799.485	3.799.485

De hoogte van de balanspost is op 1 januari 2023 € 1.340.439,-. Inzet balanspost 2023 is € 265.000. Het restantbudget van € 1.075.439 zal conform collegenota van 13 december 2022, vrijvallen in de jaarrekening 2023.

In voorliggend plan worden financiële maatregelen ingebouwd om een gezond financieel onderwijsachterstandenbeleid te voeren. De rijksbijdrage is bedoeld voor onderwijsachterstanden en er wordt gestuurd om het onderwijsachterstandenbeleid te bekostigen uit de rijksbijdrage. De overige middelen worden ook volledig ingezet voor onderwijsachterstanden en om naar de transformatiedoelen toe te werken naar inclusieve kinderopvang en normaliseren zodat in totaliteit uitvoering te gegeven kan worden aan de opgaves rondom het onderwijsachterstandenbeleid.

Raadsvoorstel

6. Vervolg.

Indien de gemeenteraad de beleidsnota vaststelt, volgt publicatie in decentrale regelgeving. De nieuwe beleidsnota wordt tevens onder de aandacht gebracht bij de kinderopvangorganisaties en schoolbesturen primair onderwijs in Maastricht.

7. Participatie

Het voorliggende beleidsplan onderwijsachterstandenbeleid 2024-2027 is tot stand gekomen op basis van een grondige en uitgebreide evaluatie van de periode 2019-2022. Dit is gebeurd onder leiding van adviesbureau Sardes en waar intensief met onderwijs, kinderopvang en jeugdgezondheidszorg is gesproken en geadviseerd.

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris,

G.J.C. Kusters

De Burgemeester,

W.A.G. Hillenaar

Raadsvoorstel

Bijlage 1.

DE RAAD DER GEMEENTE MAASTRICHT,

gezien het voorstel van Burgemeester en Wethouders d.d.12 september 2023, Team Beleid Jeugd en Onderwijs, no. 2023.03751;

gelet op de verplichting van de gemeente om te zorgen voor onderwijsachterstandenbeleid en een dekkend aanbod van voorschoolse educatie voor kinderen met een risico op een achterstand in de Nederlandse taal en om deze kinderen daadwerkelijk te bereiken (Wet Primair Onderwijs art. 166 en 167);

BESLUIT:

In te stemmen met de nota Onderwijsachterstandenbeleid 2024-2027.

Aldus besloten door de raad der gemeente Maastricht in zijn openbare vergadering van 28 november 2023 met inachtneming van amendement.

de griffier,

de voorzitter,

Besluit:

Amendement PvdA – Geen plafond aan VVE-indicaties

Voor het amendement stemmen 34 leden: dhr. Steijns (SPM), dhr. Boelen (SPM), mw. Makatita-Hendrix (SPM), dhr. Willems (SPM), dhr. Mermi (SPM), dhr. Mülders (GroenLinks), dhr. Van der Gugten (GroenLinks), dhr. Schouten (GroenLinks), dhr. Vos (GroenLinks), mw. El Fassih (D66), dhr. Gardien (D66), dhr. Jongen (D66), mw. Demas (D66), dhr. Beckers (CDA), dhr. Brüll (CDA), de heer Janssen (CDA), mw Heijne (CDA), mw. Slangen (PvdA), dhr. Borgignons (PvdA), mw. Van Ham (PvdA), dhr. Redmeijer (PvdA) mw. Meese (Partij Veilig Maastricht), dhr. Garnier (Partij Veilig Maastricht), dhr. Vaessen (PvdD), mw. Strik (PvdD), dhr. Van Gelooven (SP), mw. Blom (SP), dhr. Ortjens (Volt), dhr. Den Heijer (Volt), mevr. Nuyts (Liberale Partij Maastricht), dhr. Betsch (PVV), dhr. Gorren (SAB), dhr. Smeets (Maastricht van Nu) en dhr. Van Rooij (M:OED).

Tegen het amendement stemmen 4 leden: dhr. Verkoijen (VVD), dhr. Van Heertum (VVD), dhr. Noteborn (VVD) en dhr. Van Est (50PLUS).

Het amendement is met 34 stemmen voor en 4 stemmen tegen aangenomen.

Amendement PvdA - Geen wijziging in aantal gratis uren per 1-1-2024

Voor het amendement stemmen 38 leden: dhr. Steijns (SPM), dhr. Boelen (SPM), mw. Makatita-Hendrix (SPM), dhr. Willems (SPM), dhr. Mermi (SPM), dhr. Mülders (GroenLinks), dhr. Van der Gugten (GroenLinks), dhr. Schouten (GroenLinks), dhr. Vos (GroenLinks), mw. El Fassih (D66), dhr. Gardien (D66), dhr. Jongen (D66), mw. Demas (D66), dhr. Beckers (CDA), dhr. Brüll (CDA), de heer Janssen (CDA), mw Heijne (CDA), mw. Slangen (PvdA), dhr. Borgignons (PvdA), mw. Van Ham (PvdA), dhr. Redmeijer (PvdA) mw. Meese (Partij Veilig Maastricht), dhr. Garnier (Partij Veilig Maastricht), dhr. Verkoijen (VVD), dhr. Van Heertum (VVD), dhr. Noteborn (VVD), dhr. Vaessen (PvdD), mw. Strik (PvdD), dhr. Van Gelooven (SP), mw. Blom (SP), dhr. Ortjens (Volt), dhr. Den Heijer (Volt), mevr. Nuyts (Liberale Partij Maastricht), dhr. Betsch (PVV), dhr. Van Est (50PLUS), dhr. Gorren (SAB), dhr. Smeets (Maastricht van Nu) en dhr. Van Rooij (M:OED).

Tegen het amendement stemmen 0 leden.

Het amendement is met 38 stemmen voor en 0 stem tegen unaniem aangenomen.

Raadsvoorstel 69 -2023 Nota Onderwijsachterstandenbeleid 2024-2027

Voor het raadsvoorstel 69-2023 stemmen 38 leden: dhr. Steijns (SPM), dhr. Boelen (SPM), mw. Makatita-Hendrix (SPM), dhr. Willems (SPM), dhr. Mermi (SPM), dhr. Mülders (GroenLinks), dhr. Van der Gugten (GroenLinks), dhr. Schouten (GroenLinks), dhr. Vos (GroenLinks), mw. El Fassih (D66), dhr. Gardien (D66), dhr. Jongen (D66), mw. Demas (D66), dhr. Beckers (CDA), dhr. Brüll (CDA), de heer Janssen (CDA), mw Heijne (CDA), mw. Slangen (PvdA), dhr. Borgignons (PvdA), mw. Van Ham (PvdA), dhr. Redmeijer (PvdA) mw. Meese (Partij Veilig Maastricht), dhr. Garnier (Partij Veilig Maastricht), dhr. Verkoijen (VVD), dhr. Van Heertum (VVD), dhr. Noteborn (VVD), dhr. Vaessen (PvdD), mw. Strik (PvdD), dhr. Van Gelooven (SP), mw. Blom (SP), dhr. Ortjens (Volt), dhr. Den Heijer (Volt), mevr. Nuyts (Liberale Partij Maastricht), dhr. Betsch (PVV), dhr. Van Est (50PLUS), dhr. Gorren (SAB), dhr. Smeets (Maastricht van Nu) en dhr. Van Rooij (M:OED).

Tegen het raadsvoorstel stemmen 0 leden.

Het raadsvoorstel is met 38 stemmen voor en 0 stemmen tegen unaniem aangenomen.